

Nr 65.

Av herr **Reuterskiöld**, om uppsägning av sådana överenskommelser med främmande makt, som lägga hinder i vägen för en importreglering för vissa varor.

Det uppgives emellanåt, när åtgärder till jordbrukets fromma diskuteras, att hinder föreligga för genomförande av vissa förslag, t. ex. importreglering o. d., till följd av Sveriges traktater med främmande makter, varvid särskilt brukar hänvisas till Genèvekonventionen den 24 mars 1930, Oslokonventionen den 22 december 1930 och handelsavtalet med Tyska riket.

Redan vid riksdagsbehandlingen framställes mot dessa konventioner och avtal åtskilliga invändningar, som dock lämnades obeaktade.

I en reservation inom bevillningsutskottet rörande Genèvekonventionen framhöllo herrar K. Oscar Ericson, Olsson i Golvvasta och Nilsson i Hörby bl. a., att i art. 6 funnes intaget ett förbud för konventionsstaterna att skärpa de import- och exportförbud, som möjligen förefunnes, i annan ordning än som viss utsträckning medgivits i fråga om tullhöjningar. Härav följde, att konventionen skulle kunna få ytterst betänkliga följder med hänsyn till riksdagens frihet att vidtaga åtgärder till jordbruksnäringens understödjande. Dels kunde nämligen, om och i den mån en importreglering skulle finnas nödig i fråga om vissa jordbruksprodukter, hinder härför föreligga i konventionen, dels skulle en reglering kunna anse sig försatt i det läge att nödgas avvisa alla åtgärder, vilka en främmande makt kunde tänkas, även utan fog, uppfatta som ett försök att på omvägar göra konventionen ineffektiv.

Vid behandlingen av Oslokonventionen av den 22 december 1930 om ekonomiskt närmande uttalades under debatten i kamrarna farhågor för att konventionen avsåge att binda vår handlingsfrihet såsom stat. Det vore visserligen klart, att konventionen uteslutande hänförde sig till tullförhöjningar, medan även andra vägar än tullförhöjningar kunna tillgripas, när man vill hjälpa sitt eget lands näringar, t. ex. importreglering. På grund av det nära sambandet mellan tullfrågor och importfrågor kunde emellertid inträffa, att om man binder sig ifråga om de förra, man ansåges bunden även ifråga om de senare, ehuru detta vore formellt oriktigt.

Även vid antagandet av tilläggsavtalet till handels- och sjöfartstraktaten mellan Sverige och Tyska riket uttalades starka betänkligheter.

I en reservation inom bevillningsutskottet av herrar Olsson i Golvvasta, Andersson i Boda och Svedberg anfördes i huvudsak, att traktaten redan i sitt

ursprungliga skick var oförmånlig för det svenska jordbruket. Föreliggande tilläggsavtal försämrade i viktiga avseenden ställningen ytterligare. Som en av de största nackdelarna i tilläggsavtalet betecknade reservanterna den omständigheten att bindningen av vissa tullsatser skulle upphöra. Tyska riket hade ej heller bundit sig till visst maximibelopp för sina utförselbevis å spannmål: däri låge en fara för svensk spannmålsodling, varpå havredumpingen redan givit ett exempel. Härtill komme den snävt tilltagna kontingenteringen av slaktdjur samt risken för höjning av tullsaterna för levande svin och fläsk, varigenom exporten därav ytterligare skulle försvåras.

Majoriteten i bevillningsutskottet, som dock tillstyrkte avtalet, yttrade bl. a.: »De nya riktlinjerna för den tyska tullpolitiken å jordbrukets område, vilka föranlett Tyskland att uppsäga traktaten, synas, trots de i tilläggsavtalet från tysk sida lämnade medgivandena, komma att i stort sett ytterligare försämma exportmöjligheterna för den inhemska jordbruksnäringen.»

Även om den tolkning av gällande traktater, enligt vilken vårt land f. n. skulle vara bundet av de internationella överenskommelserna beträffande importreglering m. m., skulle befinnas vara oriktig, synes tillräckliga skäl föreligga att i nuvarande näringspolitiska situation uppsäga de avtal, som i ena eller andra avseendet kunna vara bindande och därigenom för framtiden bättre än vad nu synes vara fallet trygga vår handlingsfrihet.

Vad traktaten med Tyska riket beträffar tillkommer ännu ett skäl till uppsägning av densamma i de nya skärpningar av villkoren för export av svenska lantmannaprodukter, som i dagarna införts.

Med anledning av det anförda hemställes,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om uppsägande av alla sådana överenskommelser med främmande makt, vilka möjligen kunna anses lägga hinder i vägen för en importreglering av vissa varor.

Stockholm den 21 januari 1932.

C. A. Reuterskiöld.